

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, maj 2010

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/66/2010

STOSUNEK DO RZĄDU W MAJU

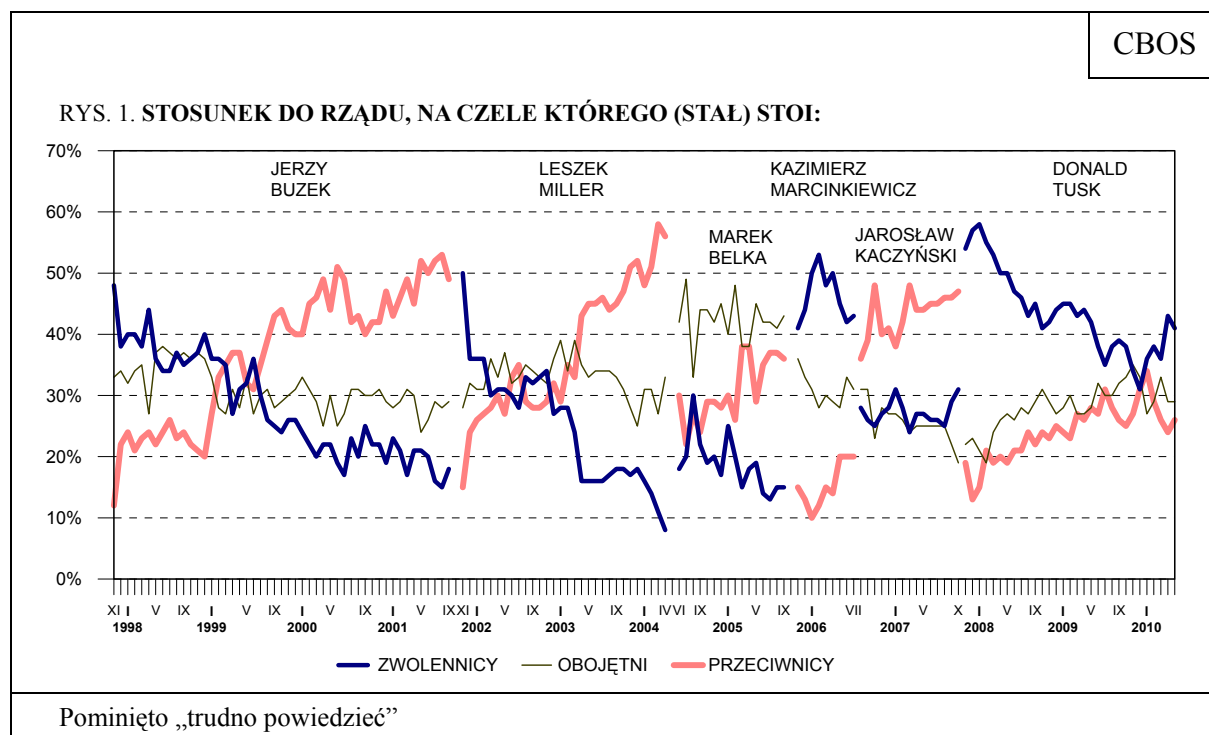
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po smoleńskiej tragedii Polacy bardziej przychylnie spojrzeli na całą klasę polityczną, wyraźnie poprawiły się też opinie o rządzie. Maj¹ przyniósł jedynie niewielką korektę notowań urzędującego gabinetu. W dalszym ciągu pozostają one wysokie, zwłaszcza jeśli weźmiemy pod uwagę cały ostatni rok. Efekt wzrostu identyfikacji z państwem i jego organami osłabł tylko nieznacznie i nadal jest bardzo wyraźny.

POPARCIE DLA RZĄDU

W maju minimalnie zmniejszyło się poparcie dla rządu. Do zwolenników gabinetu Donalda Tuska zalicza się obecnie dwie piąte badanych (41%, spadek o 2 punkty). Jako jego przeciwnik określa się co czwarty ankietowany (26%, wzrost o 2 punkty). Tak samo jak miesiąc temu obojętność wobec rządu deklaruje 29% respondentów.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (240) przeprowadzono w dniach 8 – 13 maja 2010 roku na liczącej 1000 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2009								2010				
	w procentach												
Zwolennicy	42	38	35	38	39	38	34	31	36	38	36	43	41
Przeciwnicy	28	27	31	28	26	25	27	31	34	29	26	24	26
Obojętni	28	32	30	30	32	33	35	33	27	29	33	29	29
Trudno powiedzieć	2	3	4	4	3	4	4	5	3	4	5	4	4

Stosunek do rządu jest zróżnicowany przez wiek badanych, miejsce ich zamieszkania oraz – przede wszystkim – pozycję w strukturze społecznej (zob. tabele aneksowe). Akceptowaniu obecnego gabinetu rządowego sprzyja młodszy wiek, mieszkanie w mieście i – w głównej mierze – wyższy status społeczno-ekonomiczny. Największym poparciem obecna ekipa cieszy się wśród mieszkańców miast liczących powyżej 100 tys. ludności, badanych z wyższym wykształceniem oraz wśród osób dobrze sytuowanych – o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1500 zł. W grupach społeczno-zawodowych najbardziej przychylni rządowi są przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści oraz średni personel, technicy.

Na opinie w tej kwestii wpływa także religijność ankietowanych. Zaangażowanie w praktyki religijne jest czynnikiem sprzyjającym negatywnemu nastawieniu wobec rządu. Krytycyzm jest szczególnie częsty wśród osób praktykujących kilka razy w tygodniu.

W elektoratach partyjnych rząd Donalda Tuska niezmiennie może liczyć przede wszystkim na poparcie sympatyków PO. Jego zwolennicy przeważają także wśród zadeklarowanych wyborców SLD i PSL. Niechęć do urzędującego gabinetu wyraźnie dominuje w elektoracie PiS.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	84	3	13	0
SLD*	46	24	28	2
PSL*	45	17	32	6
PiS	10	65	24	1
Niezdecydowani	39	25	27	9
Niezamierzający głosować	24	24	46	6

* Dane dotyczące elektoratów PSL i SLD należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką ich liczebność w badanej próbie

Badani, którzy nie mają wykrystalizowanych preferencji partyjnych, ale deklarują udział w najbliższych wyborach parlamentarnych, częściej uważają się za zwolenników niż przeciwników rządu, natomiast osoby bierne politycznie najczęściej wyrażają obojętność.

AKCEPTACJA PREMIERA

Nieznacznie pogorszył się społeczny odbiór szefa rządu. Zadowolenie z tego, że pracami Rady Ministrów kieruje Donald Tusk, wyraża blisko połowa badanych (49%, spadek od kwietnia o 2 punkty). Przeciwnego zdania jest 36% ankietowanych (wzrost o 3 punkty).

Tabela 3

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2009						2010						
	w procentach												
Tak	48	46	44	44	47	47	41	37	43	47	44	51	49
Nie	39	38	42	41	37	38	38	45	43	39	39	33	36
Trudno powiedzieć	13	16	14	15	16	15	21	18	14	14	17	16	15

Premier – podobnie jak kierowany przez niego rząd – cieszy się największą akceptacją wśród ludzi młodych, mieszkańców dużych miast, badanych z wyższym wykształceniem oraz respondentów stosunkowo najlepiej sytuowanych. Zadowoleniu z szefa rządu sprzyja mniejsza religijność oraz lewicowe i centrowe poglądy polityczne.

W elektoratach partyjnych Donald Tusk spotyka się z powszechną aprobatą wśród sympatyków PO. Zadowolenie z premiera dominuje również wśród zwolenników SLD i PSL. Nadal zdecydowanie więcej ocen negatywnych niż pozytywnych szef rządu uzyskuje wśród zadeklarowanych wyborców PiS.

Stosunek do premiera wśród osób niemających określonych preferencji partyjnych, ale zainteresowanych udziałem w ewentualnych wyborach parlamentarnych, jest częściej pozytywny niż krytyczny. Wśród biernych politycznie nieco przeważa dezaprobatą.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	89	6	5
SLD*	67	24	9
PSL*	59	20	21
PiS	14	79	7
Niezdecydowani	38	31	31
Niezamierzający głosować	36	40	24

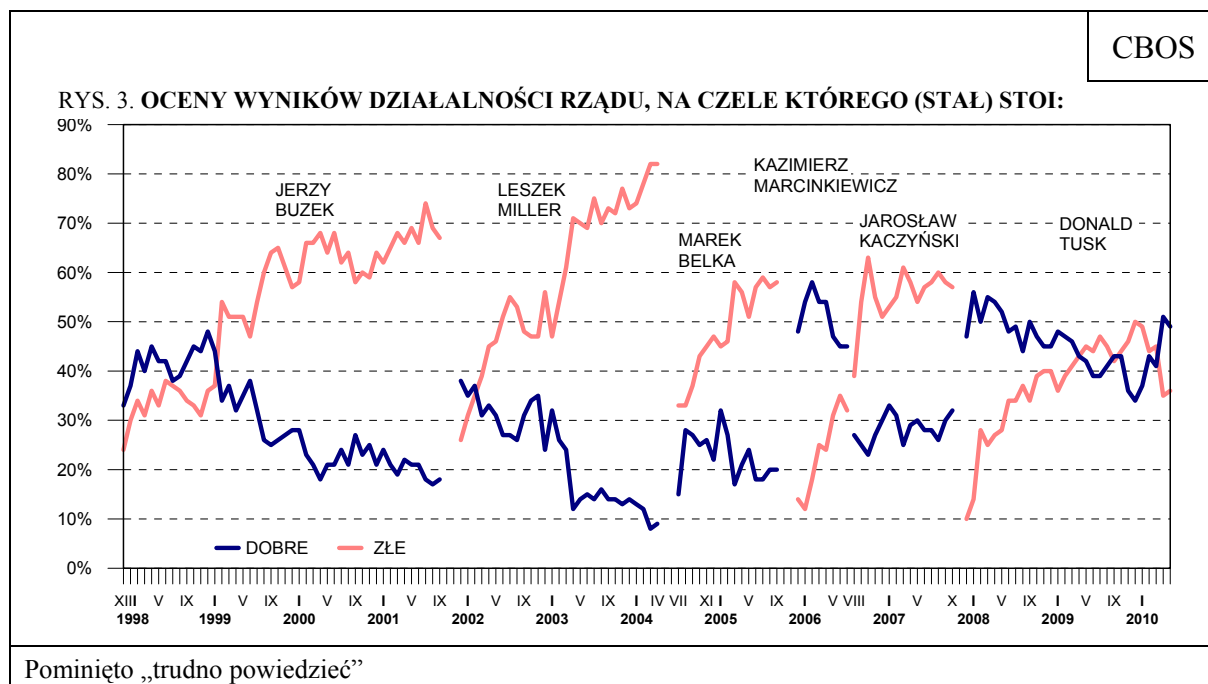
* Dane dotyczące elektoratów PSL i SLD należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką ich liczebność w badanej próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Niemal nie zmieniły się opinie o rezultatach pracy rządu. Wyniki jego działalności dobrze ocenia niemal połowa badanych (49%, spadek od kwietnia o 2 punkty). Podobnie jak miesiąc temu krytycznie o dotychczasowych efektach działań obecnego gabinetu wypowiada się ponad jedna trzecia ankietowanych (36%).

Tabela 5

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
	2009								2010					
	w procentach													
Dobrze	42	39	39	41	43	43	36	34	37	43	41	51	49	
Źle	45	44	47	45	42	44	46	50	49	44	45	35	36	
Trudno powiedzieć	13	17	14	14	15	13	18	16	14	13	14	14	15	

Działalność urzędującego gabinetu stosunkowo najlepiej postrzegają te grupy, w których jest największe poparcie dla rządu, a więc mieszkańcy dużych miast, osoby lepiej wykształcone i sytuowane. Najgorsze oceny za swoje poczynania gabinet Donalda Tuska otrzymuje od rolników oraz osób bezrobotnych.

W elektoratach partyjnych zadowolenie z rezultatów działań obecnej ekipy rządowej wyrażają przede wszystkim zwolennicy PO. Dobrze ocenia je także większość sympatyków PSL i SLD. Krytycznie podsumowuje dotychczasowy dorobek rządu zdecydowana większość zadeklarowanych wyborców PiS.

Wśród osób niemających określonych preferencji partyjnych, ale zamierzających uczestniczyć w najbliższych wyborach parlamentarnych, działalność rządu częściej jest oceniana pozytywnie niż negatywnie, natomiast wśród biernych politycznie nieznacznie przeważa krytycyzm.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	86	7	7
PSL*	66	20	14
SLD*	60	36	4
PiS	16	74	10
Niezdecydowani	43	33	24
Niezamierzający głosować	36	39	25

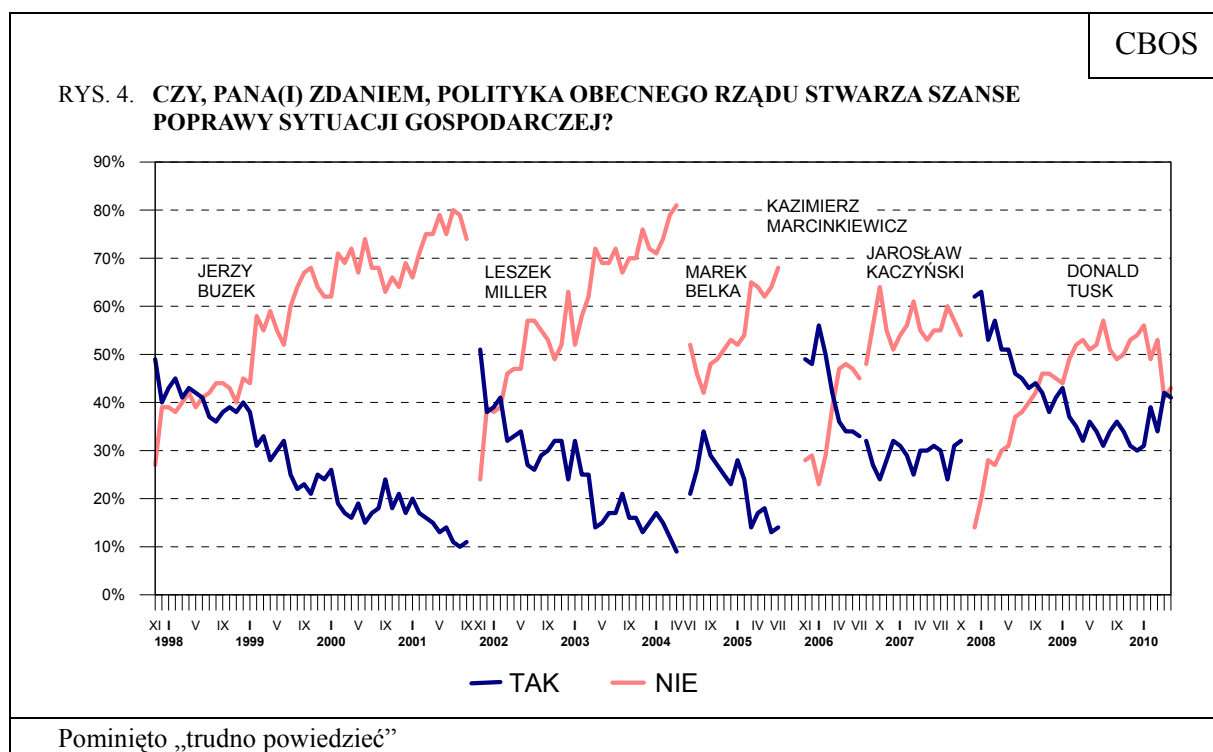
* Dane dotyczące elektoratów PSL i SLD należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką ich liczebność w badanej próbie

OCENY POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Zbliżone do uzyskanych w kwietniu są opinie o polityce gospodarczej rządu. Dobrze ocenia ją dwie piąte badanych (41%) i niemal tyle samo osób (43%, wzrost o 2 punkty) nie wierzy w skuteczność działań ekipy rządowej w sferze gospodarki.

Tabela 7

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2009						2010						
	w procentach												
Tak	36	34	31	34	36	34	31	30	31	39	34	42	41
Nie	51	52	57	50	49	50	53	54	56	49	53	41	43
Trudno powiedzieć	13	14	12	16	15	16	16	16	13	12	13	17	16

Spółeczne zróżnicowanie ocen skuteczności polityki gospodarczej rządu jest w znacznym stopniu zbieżne z rozkładem poparcia dla niego w poszczególnych grupach społeczno-demograficznych. Nadzieję na poprawę sytuacji gospodarczej wyrażają najczęściej mieszkańcy dużych miast, badani z wyższym wykształceniem oraz osoby najlepiej sytuowane. Zdecydowanie najbardziej sceptyczni w tej kwestii pozostają rolnicy.

W elektoratach partyjnych z optymizmem oczekują efektów polityki gospodarczej rządu Donalda Tuska przede wszystkim zwolennicy PO. Działania obecnego gabinetu w tej dziedzinie dobrze ocenia także ponad połowa potencjalnych wyborców SLD i PSL. Ich skuteczność kwestionuje natomiast zdecydowana większość zwolenników PiS.

Osoby niemające sprecyzowanych preferencji partyjnych oraz bierne politycznie raczej sceptycznie zapatrują się na możliwość poprawy sytuacji gospodarczej w kraju w wyniku działań obecnego rządu.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty	Oceny polityki gospodarczej rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	74	17	9
SLD*	52	38	10
PSL*	52	20	28
PiS	14	76	10
Niezdecydowani	36	43	21
Niezamierzający głosować	28	47	25

* Dane dotyczące elektoratów PSL i SLD należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką ich liczebność w badanej próbie

★

★

★

W ciągu ostatniego miesiąca notowania rządu niewiele się zmieniły. Nieznaczne pogorszenie opinii o gabinecie Donalda Tuska ma charakter korekty jego ubiegłomiesięcznych notowań, których wyraźną poprawę obserwowaliśmy tuż po smoleńskiej katastrofie.

Gabinet Donalda Tuska i sam premier cieszą się dość dużym poparciem społecznym. Raczej *in plus* oceniane są dotychczasowe efekty pracy rządu. Stosunkowo najwięcej rozbieżności w ocenach budzi jego polityka gospodarcza: niemal tyle samo osób wierzy, że stwarza ona szanse poprawy sytuacji gospodarczej w kraju, co podaje w wątpliwość jej skuteczność.

Opracowała
Beata ROGUSKA

Tabela 1

		Jak określić(a)by Pan(i) swój stosunek do rządu Donalda Tuska? Czy jest Pan(i) jego:				Liczba osób
		zwolennikiem	przeciwnikiem	czy też Pana(i) stosunek do obecnego rządu jest obojętny	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		41	26	29	4	998
Płeć	Mężczyźni	45	25	28	2	476
	Kobiety	37	27	30	5	523
Wiek	18-24 lata	45	21	31	2	133
	25-34	47	20	31	2	191
	35-44	42	28	28	1	160
	45-54	38	25	32	6	149
	55-64	39	31	27	3	186
	65 lat i więcej	35	32	26	6	179
Miejsce zamieszkania	Wieś	31	28	35	5	375
	Miasto do 20 tys.	43	25	30	2	131
	20-100 tys.	38	29	30	3	192
	101-500 tys.	58	20	17	5	166
	501 tys. i więcej mieszk.	50	26	23	1	135
Wykształcenie	Podstawowe	32	27	33	8	253
	Zasadnicze zawodowe	35	31	32	2	256
	Średnie	42	27	29	2	336
	Wyższe	64	17	17	2	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	65	20	14	1	85
	Średni personel, technicy	53	18	25	4	33
	Pracownicy adm.-biurowi	42	24	30	4	65
	Pracownicy usług	47	22	27	4	72
	Robotnicy wykwalifikowani	43	21	35	1	116
	Robotnicy niewykwalifik.	45	22	33		50
	Rolnicy	30	28	42		47
	Pracujący na własny rach.	35	26	36	3	47
Bierni zawodowo	Renciści	27	29	39	5	75
	Emeryci	35	35	24	6	204
	Uczniowie i studenci	45	19	34	2	77
	Bezrobotni	33	34	27	6	85
	Gospodynie domowe i inni	42	25	26	7	42
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	40	29	27	4	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	59	17	24		79
	sekt. pryw. poza rolnict.	50	19	30	1	230
	prywatnym gosp. rolnym	29	26	45		46
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	29	30	36	4	184
	501-750	38	28	33	1	120
	751-1000	39	25	31	5	154
	1001-1500	47	25	28	1	129
	Powyżej 1500 zł	62	23	15	0	143
Ocena własnych war. mater.	Złe	26	36	33	6	186
	Średnie	36	29	31	4	442
	Dobre	54	19	25	2	370
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	27	44	25	4	54
	Raz w tygodniu	36	31	29	5	494
	1-2 razy w miesiącu	45	22	31	3	137
	Kilka razy w roku	51	18	28	2	185
	W ogóle nie uczestniczy	46	19	32	2	128
Poglądy polityczne	Lewica	53	22	23	2	138
	Centrum	45	23	31	1	331
	Prawica	43	34	20	2	306
	Trudno powiedzieć	24	23	42	11	223

Tabela 2

		Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że obecnie na czele rządu stoi Donald Tusk?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		49	36	15	997
Płeć	Mężczyźni	54	34	12	476
	Kobiety	44	38	18	522
Wiek	18-24 lata	54	34	13	133
	25-34	57	27	16	190
	35-44	52	39	9	160
	45-54	43	38	19	149
	55-64	46	45	9	186
	65 lat i więcej	42	34	24	179
Miejsce zamieszkania	Wieś	41	39	20	375
	Miasto do 20 tys.	46	40	14	131
	20-100 tys.	49	39	12	192
	101-500 tys.	66	26	8	165
	501 tys. i więcej mieszk.	52	32	16	135
Wykształcenie	Podstawowe	46	30	24	253
	Zasadnicze zawodowe	43	43	14	255
	Średnie	47	42	11	336
	Wyższe	67	23	11	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	66	27	7	85
	Średni personel, technicy	51	37	12	33
	Pracownicy adm.-biurowi	56	28	15	65
	Pracownicy usług	50	30	20	72
	Robotnicy wykwalifikowani	55	35	10	116
	Robotnicy niewykwalifik.	49	27	24	50
	Rolnicy	30	53	17	47
	Pracujący na własny rach.	55	30	15	47
Bierni zawodowo	Renciści	45	39	16	75
	Emeryci	40	41	18	204
	Uczniowie i studenci	57	30	12	77
	Bezrobotni	38	50	13	85
	Gospodynie domowe i inni	50	30	20	42
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	46	44	10	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	63	25	12	79
	sekt. pryw. poza rolnict.	60	24	16	230
	prywatnym gosp. rolnym	33	51	16	46
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	41	43	16	184
	501-750	44	41	15	120
	751-1000	50	36	15	154
	1001-1500	63	29	7	129
	Powyżej 1500 zł	63	28	9	143
Ocena własnych war. mater.	Złe	29	51	20	186
	Średnie	48	37	15	442
	Dobre	60	27	12	369
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	35	46	19	54
	Raz w tygodniu	44	41	15	494
	1-2 razy w miesiącu	56	34	10	137
	Kilka razy w roku	55	26	18	185
	W ogóle nie uczestniczy	57	30	13	127
Poglądy polityczne	Lewica	65	26	9	138
	Centrum	54	34	13	331
	Prawica	47	44	9	306
	Trudno powiedzieć	34	35	31	223

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu objęcia przezeń władzy?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		49	36	15	995
Płeć	Mężczyźni	52	36	12	475
	Kobiety	46	36	18	520
Wiek	18-24 lata	52	30	18	133
	25-34	54	34	12	189
	35-44	55	34	11	160
	45-54	45	35	19	148
	55-64	47	43	11	186
	65 lat i więcej	40	37	23	179
Miejsce zamieszkania	Wieś	41	40	19	375
	Miasto do 20 tys.	46	39	15	131
	20-100 tys.	44	38	18	192
	101-500 tys.	67	23	10	163
	501 tys. i więcej mieszk.	58	34	8	134
Wykształcenie	Podstawowe	41	32	28	253
	Zasadnicze zawodowe	45	42	13	255
	Średnie	50	39	11	335
	Wyższe	66	24	10	152
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	65	26	9	85
	Średni personel, technicy	56	30	14	33
	Pracownicy adm.-biurowi	50	32	17	63
	Pracownicy usług	52	41	7	72
	Robotnicy wykwalifikowani	55	27	18	116
	Robotnicy niewykwalifik.	55	33	13	50
	Rolnicy	34	45	20	47
	Pracujący na własny rach.	50	36	13	47
Bierni zawodowo	Renciści	46	36	18	75
	Emeryci	40	43	17	203
	Uczniowie i studenci	55	24	21	77
	Bezrobotni	37	51	11	85
	Gospodynie domowe i inni	53	30	17	42
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	46	39	15	134
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	60	30	10	79
	sekt. pryw. poza rolnict.	61	25	13	229
	prywatnym gosp. rolnym	38	46	16	46
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	42	38	19	184
	501-750	46	34	20	120
	751-1000	50	35	15	154
	1001-1500	57	33	10	128
	Powyżej 1500 zł	64	28	8	143
Ocena własnych war. mater.	Źle	30	51	19	186
	Średnie	45	38	17	441
	Dobre	63	26	11	368
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	38	49	13	54
	Raz w tygodniu	45	39	17	493
	1-2 razy w miesiącu	50	36	14	137
	Kilka razy w roku	55	30	15	185
	W ogóle nie uczestniczy	60	28	13	126
Poglądy polityczne	Lewica	60	27	14	138
	Centrum	55	34	11	330
	Prawica	49	43	8	306
	Trudno powiedzieć	33	34	33	221

Tabela 4

		Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		41	43	16	999
Płeć	Mężczyźni	42	42	16	476
	Kobiety	39	44	17	523
Wiek	18-24 lata	38	42	20	133
	25-34	42	45	13	191
	35-44	42	44	15	160
	45-54	43	42	15	150
	55-64	40	49	11	186
	65 lat i więcej	38	36	25	179
Miejsce zamieszkania	Wieś	32	47	21	376
	Miasto do 20 tys.	43	41	16	131
	20-100 tys.	39	45	16	192
	101-500 tys.	53	34	13	166
	501 tys. i więcej mieszk.	47	42	10	135
Wykształcenie	Podstawowe	33	38	29	253
	Zasadnicze zawodowe	35	51	14	257
	Średnie	42	47	10	336
	Wyższe	59	28	13	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	57	30	13	85
	Średni personel, technicy	55	35	9	33
	Pracownicy adm.-biurowi	42	49	9	65
	Pracownicy usług	39	47	14	72
	Robotnicy wykwalifikowani	40	44	15	116
	Robotnicy niewykwalifik.	44	34	22	51
	Rolnicy	16	60	24	47
	Pracujący na własny rach.	46	43	11	47
Bierni zawodowo	Renciści	40	40	21	75
	Emeryci	37	44	20	204
	Uczniowie i studenci	43	36	21	77
	Bezrobotni	32	54	13	85
	Gospodynie domowe i inni	45	40	16	42
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	40	49	11	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	47	40	13	80
	sekt. pryw. poza rolnict.	47	37	16	230
	prywatnym gosp. rolnym	23	58	19	46
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	35	47	19	184
	501-750	39	42	19	121
	751-1000	39	48	13	154
	1001-1500	43	42	15	129
	Powyżej 1500 zł	61	32	7	143
Ocena własnych war. mater.	Złe	25	58	17	186
	Średnie	36	45	19	442
	Dobre	54	33	13	371
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	34	48	18	55
	Raz w tygodniu	39	43	18	494
	1-2 razy w miesiącu	35	46	19	137
	Kilka razy w roku	44	42	14	185
	W ogóle nie uczestniczy	48	39	12	128
Poglądy polityczne	Lewica	53	35	11	138
	Centrum	44	44	13	331
	Prawica	42	47	11	306
	Trudno powiedzieć	26	41	33	224